

Tretia kniha Knihy Žalmov

Azafovské žalmy – ich zámer a adresovanie

V Tretej knihe Knihy žalmov sa nachádzajú dve hlavné skupiny žalmov. Sú to Azafovské žalmy a Kórachovské žalmy. V predchádzajúcom článku sme uviedli, že žalmy tejto knihy majú spoločné to, že patrili do chrámovej služby uctievania. Okrem nich, samozrejme, tam patrili aj iné žalmy, ale teraz hovoríme práve o žalmoch z tejto Tretej knihy a zamýšľame sa nad tým, čím a prečo sú tieto žalmy pre nás osožné aj dnes. V tomto článku sa pozrieme na prvú skupinu, na Azafovské žalmy, a to sú Žalmy 73 až 83.

Dnes nechodíme do Jeruzalema, pretože Pán zrušil inštitúciu chrámu a centralizovaného uctievania na jedno miesto. Chrámom je teraz jeho cirkev a keď Ho hľadáme, tak Ho môžeme nájsť kdekoľvek sa uctieva v duchu a v pravde. Žalmy boli písané práve pre tých ľudí, ktorí skutočne hľadajú Boha, ktorí ho milujú, ktorí mu skutočne dôverujú. To by nás malo povzbudzovať nachádzať v žalmoch to, čo našli Izraeliti, ktorí vtedy chodili do chrámu v Jeruzaleme.

Prečo sú dnes pre nás žalmy osožné?

Keď Izraeliti prichádzali do jeruzalemského chrámu, tak aký druh uctievania v ňom nachádzali? Popri obetiach, ktoré sa v ňom prinášali, videli aj spievanie žalmov. Keď sa v ranej cirkvi spievali žalmy, hymny a duchovné piesne, spievali sa z dvoch účelov.

Jeden účel je zrejmý hneď. Spev ako modlitba k Bohu. Druhý účel, ktorý je rovnako dôležitý, je uvedený v liste Efezským 5:19 „hovoriac si navzájom žalmami a hymnami a duchovnými piesňami spievajúc a hudúc vo svojom srdci Pánovi“. Tu je napísané „hovoriac si navzájom“. Týmto sa chce povedať, že keď spievame, napríklad na zhromaždení alebo doma na rodinnom stíšení (kde je viac ľudí prítomných), to nespievame len Bohu, ale hovoríme aj sebe, učíme jeden druhého a počúvame sa vzájomne pri speve.

Takže v Knihe Žalmov nemáme len žalmy nasmerované priamo k Bohu – „chválime Ťa za tvoje skutky“, ale sú tam aj žalmy, ktoré sú písané spôsobom nabádania nás – „Spievajte Hospodinovi, lebo je dobrý“. Žalmom niekoho nabádame, aby si na niečo spomenul.

Niektoré žalmy predkladajú opisy prírody, udalostí, dejov. Niektoré pripomínajú kázanie. Iné sú volaním na všetkých ľudí prísť k Bohu, a tak ďalej. Napríklad Žalm 73 je osobné svedectvo inšpirovaného pisateľa, ktorým chce Izraela naučiť dôležitú lekciu. Pýtame sa: Je to žalm? To máme spievať? Áno, a nevádi to, pretože jeden z účelov žalmov, hymien a duchovných piesní

je navzájom si hovoriť, a spievať zo srdca Pánovi.

V liste Kolosenským je toto vyslovene napísané: „Slovo Kristovo nech prebýva vo vás bohaté vo všetkej múdrosti; učiaci a napomínajúci sa žalmami, hymnami a duchovnými piesňami v milosti spievajúci vo svojom srdci Pánovi.“ (Kolosenským 3:16). Tu máme uvedené: ...učiaci a napomínajúci sa žalmami, hymnami a duchovnými piesňami.... Žalmami, hymnami a duchovnými piesňami učíme seba a aj iných. Čo z toho vyplýva? Že je dôležité, že ich spievame. Pretože to, čo spievame, tomu sa učíme.

Historická skúsenosť hovorí, že kresťania, hoci si to ani neuvedomujú, obrovskú časť svojej doktrínálnej znalosti a pevnosti nadobudnú práve z piesní, ktoré spievajú. Niekedy, žiaľ, keď texty piesne nie sú biblicky v poriadku, do mysle sa im dostávajú aj nepravdy. Preto je veľmi dôležité, čo spievame. Je veľmi dôležité, či naše piesne spĺňajú štandardy biblických piesní. Či naše piesne pokrývajú doktrínálne oblasti vyvážené tak, ako udáva Písmo a zodpovedajú vyváženiu tém Knihy Žalмов, napríklad, či zodpovedajú hĺbke, ktorú by vyžadovala kresťanská doktrína. Novozmluvní veriaci majú používať nielen Knihu Žalmov, ale aj hymny a duchovné piesne, čím sa pravdepodobne myslí na novozmluvné oslavy Trojjediného Boha a najmä Spasiteľa (hymny) a osobné skúsenosti Jeho spasenia (duchovné piesne). Tieto tiež majú byť doktrínálne spoľahlivé a tematicky vyvážené podľa Písma. Túžba je naplniť novozmluvný odkaz, aby sme spievali Bohu, spievali si navzájom, učili sa, budovali sa a súčasne Boha uctievali. Uchopme teda to, že keď spievame Bohu, súčasne spievame jeden druhému a vzájomne sa budujeme.

Žalm 73

Žalmista v tomto žalme oslovuje tých, ktorí prišli do chrámu. Rozpráva im svoje svedectvo. Hovorí o svojom probléme – závidí (verš 2 a 3). Zablúdi sa na bezbožných ľudí a videl v nich mnoho pokoja. Poznáme to? Tí, ktorí sú bez Boha a chodia si po svete, usmievajú sa a všetko sa im darí, nemajú s ničím problém a zdá sa, že čím viac sa rúhajú, tým sa majú lepšie. Toto je problém, ktorý v tomto žalme opisuje Aza. A hovorí, že jeho reakcia na tú skupinu ľudí bola taká, že skoro na to on sám doplatil (verš 2). Aza hovorí o praktickom probléme, ktorý sa môže objaviť aj v našom živote, keď každý deň máme pred očami niekoho, komu sa darí a my trpíme a neprežívame mnoho pokoja napriek tomu, že chodíme s Bohom.

Opis týchto ľudí je vo veršoch 4 až 9. Nemajú trápenia do svojej smrti a ich brucho je vypasené. Nie sú bití údermi života spolu s inými ľuďmi, pýcha je ich nákrčníkom, odievajú sa ukrutnosťou, ich oko vyzerá z tuku – čo to znamená? Majú sa dobre, majú hojnosť všetkého nad pomyslenie srdca (verš 7). A pritom sa rúhajú samému Bohu (verš 8 a 9). To je vyjadrené výrazom: Stavajú svoje ústa proti nebesiam. Pritom hovoria: Ako môže o tom vedieť Boh? Myslíš, že u Boha je poznanie? (pozri verš 11). Inými slovami, hovejú si v tom, že Boh ich netrestá a nezasahuje do celého ich konania. Títo bezbožníci si žijú bezpečne na svete a nadobúdajú majetku.

Prichádzame do zhromaždenia a pritom v našom srdci zostáva otázka: Prečo sa tomu človeku darí? Dokonca takýto postoj niekedy vidíme medzi kresťanmi. Nemodlí sa toľko, koľko ja, nehľadá Pána toľko, koľko ja. Vidíme vyznávačov, ktorí zanedbávajú Pána, nemodlia sa, žijú neriadnym životom a darí sa im. (Teraz neuvažujem o tom, či títo sú skutočne kresťania alebo nie, aj keď vyznávajú, že nimi sú.)

Ty robíš poctivo, oni (bezbožníci) podvádzajú, napríklad v práci. Ty sa snažíš v každom smere žiť bezúhonne a títo ľudia nie. Týchto ľudí môžeš stretnúť aj dnes tak, ako to videl Azaf. Človek sa namáha, učí, volá k Pánovi, modlí sa, poslúcha Božie slovo a zrazu niekto príde a ukáže ti, akú oni majú dobrú rodinu a ty, hoci si kresťan, mnohé veci u teba doma sú skúšané, a tak ďalej.

Žalm 73 je odpoveďou presne pre ľudí, ktorí v tom čase prišli uctievať, hľadať Pána a dopytovať sa na túto skutočnosť (situáciu). Azaf im v tomto žalme dáva úžasnú odpoveď. Rieši túto situáciu, pretože keby túto vec nevyriešil, naše srdce môže mať pokušenie byť zatrpknuté na Hospodina a nesústrediť sa ďalej na Slovo Božie v zhromaždení.

V okamihu, keď si myslíme, že náš údel nie je dobrý na tomto svete, aj napriek tomu, že chodíme s Pánom, máme tendenciu vnútorne Pána upodozrievať a obviňovať, že On za to môže. Možno to nevyslovíme, ale obviňujúco povieme: Prečo, prečo Bože? Prečo si to dopustil, prečo si mi toto dal? Prečo sa nemám tak dobre ako on? A sme v bode, v ktorom nemáme byť, pretože spochybňujeme jeho dobré zámery s nami. Do tejto situácie hovorí Žalm 73.

Reakcia na takúto situáciu, ktorú vidíme pri bezbožných, môže byť aj zatrpknutosť (verše 13 a 14). Má zmysel, aby som pokračoval v živote posvätenia? Má zmysel, aby som horlil za Hospodina? Má zmysel, aby som svoje srdce čistil keď sa takto veci na zemi dejú? Ale potom si uvedomí: „Keby som povedal: Budem tak rozprávať, hľa, zaprel by som pokolenie tvojich synov“ (verš 15).

Predstav si, že prídeš do zhromaždenia a začneš hovoriť, ako Boh zle jedná s твоjím životom. Ako Boh robí Tebe veci zle a iným pomáha. Čo na to hovorí Aza? Zaprel by som pokolenie Tvojich synov. Bol by som na hanbu cirkvi. Samozrejme, nemôžeme veci riešiť len povrchné, že navonok sa budeme správať, akoby všetko bolo v poriadku a pritom v našom srdci bude zatrpknutosť. To by nám bránilo uctievať Pána.

Snažíme sa tomu porozumieť: „A zase, keď som to chcel vystihnúť rozumom, videlo sa mi to trudným“ (verš 16). Trudným (ťažkým) alebo boľavým, ako iné preklady uvádzajú. Inými slovami – keď som nad tým začal polemizovať z ľudskej perspektívy, tak sa mi to videlo boľavým, krutým, tvrdým. Prečo sa život takto so mnou zahráva, keď som tu a chcem ísť za Pánom?

Riešenie prichádza z Azafovho osobného svedectva: „Až keď som vošiel do svätýň silného Boha, vtedy som porozumel, aký bude ich koniec“ (verš 17). Čo hovorí Aza? Že mu pomohlo vojsť do svätýň silného Boha, kde uvidel väčšiu perspektívu života. V tom čase to znamenalo, že prišiel do chrámu. A vtedy porozumel, aký bude ich koniec.

Teraz prečo až tam porozumel, aký bude ich koniec? V žalme nie je daná priama odpoveď na túto otázku, ale máme tu smernicu. Tou smernicou je svätýňa silného Boha. Niektorí vykladači hovoria, svätýňa silného Boha sa vzťahuje na Božie slovo v zmysle, že keď prišiel do zhromaždenia a počul Božie slovo, to mu pomohlo, pretože uvidel veci z Božej perspektívy.

Druhá možnosť výkladu je nasledovná. Prišiel do zhromaždenia, pozrel sa na oltár, na ktorom horel oheň a videl obetované zviera, ktoré sa dáva na horiaci oheň. Zviera je ohňom úplne strávené a ako pravý Žid si uvedomil, že to znamená, že vina musí byť pokrytá. Že hnev musí padnúť na obeť a stráviť ju. Oheň predstavoval hnev a zviera, ktoré sa tam dalo, predstavovalo obeť, ktorá musela byť prinesená. A človek tam sedel a o týchto veciach rozjímal. Keď rozjímal nad ohňom, ktorý padá na obeť, tak vtedy si uvedomil – je tu hnev. Takto je strávený hnevom ten, ktorý ide proti Bohu.

Nech už to bolo akokoľvek, či vypočul zvesť Božieho slova, alebo videl to, k čomu dochádzalo na oltári, tak si uvedomil, aký bude ich koniec. Inými slovami: Uvidel veci z Božej perspektívy. A toto je riešením aj pre nás. Potrebujeme sa zastaviť a povedať: Dobré, toto je z mojej perspektívy, ale ako to je z Božej perspektívy? Čo bude, podľa Boha, s tými, ktorí takto žijú? Aký je ich koniec? O tom hovorí verš 18: „Áno, postavil si ich na klzkých miestach, a spôsobíš to, aby sa zrútili na hromadu“.

Život bezbožných ľudí je ako chodenie po ľade. Je len otázka času, o ktorom nevedia ani oni, ani my, kedy sa zosypú a bude po nich, a to hovorí verš 18 – spôsobíš to, aby sa zrútili na hromadu. Čaká ich pád a je napísané – Boh ho spôsobí vo svojom čase.

„Ako bývajú razom obrátení na púšť! Miznú a hynú od hrôz. Ako snom, keď sa niekto prebudí, tak ty, ó, Pane, keď sa zobudíš, pohrdneš ich obrazom“ (verše 19 a 20). Toto je pohľad na nich z Božej perspektívy. Toto je Božia odpoveď, ktorú Azať dáva/tlmočí ľuďom, ktorí prichádzajú do chrámu vtedy, a teraz aj nám, a hovorí: Takto potrebuješ na nich hľadiet. Toto je skutočný

obraz, a toto je skutočné riešenie. Nemajú nič viac ako ty. Sú na tom ďaleko, ďaleko horšie. Pán s nimi pohrdne, Pán nie je s nimi.

Vo veršoch 23 až 26 Azaf ide ďalej a hovorí tým, ktorí prichádzajú: Nielenže oni skončia tak zle a nielenže bolo hriešne, že som rozmýšľal tak, ale uvedomil som si, kto je Boh mne, a uvedom si, kto je Boh tebe. To je úžasné! Oni nemajú nikoho, ja mám Teba, Ty si ma pojal za moju pravú ruku (pozri verš 23).

Čo ďalej? „Ved' ma podľa svojej rady...“ (verš 24). Čo je to rada? Väčšinou slovo rada znamená ponaučenie. Tu slovo rada znamená podľa svojho zámeru, podľa svojho preduloženia. Ty si si preduložil, že túto situáciu do môjho života postavíš, ved' ma cez ňu.

A ďalej hovorí: „Koho by som mal na nebi? A popri tebe nemám v nikom záľuby na zemi!“ (verš 25). To sú nádherné verše. Ja mám Teba na nebi – Ty a nikto iný. Koho mám tu na Zemi, kto by mi bol vzácnejší ako Ty? Nikto! Okrem Teba ani na zemi nemám záľuby v nikom inom. Keď mám Teba, som dokonale spokojný.

„Moje telo i moje srdce hynie, ale skalou môjho srdca a mojím dielom je Boh na veky“ (verš 26). Toto je skutočné bohatstvo, ktoré máš – keď máš Krista, keď máš skutočnú vieru, v ktorej môžeš povedať: Moje telo i moje srdce hynie, môžem mať súženie, môžem prežívať ťažkosti, mnoho nepokoja, strachu, vyhrážok a všetkého zlého, ale skalou môjho srdca a mojím dielom je Boh až na veky.

Slovo skala v slovenčine nezní výstižne, lebo nevyvoláva predstavu, ktorá je v pôvodnom texte. Keď sa v tom čase hovorilo o skale, často sa tým hovorilo o pevnosti, o hrade. Hovorilo sa tým o mieste, kde sa človek skryje, ukotví, uchytí, a kde nik ním nezatrásie. Výraz skalou môjho srdca inými slovami znamená, že Boh je pre nás miesto, kde pevne zakotvíme, a kde zostávame naveky.

Vo veršoch 27 a 28 je zhrnutie celého naučenia Žalmu 73: „Lebo hľa, všetci tí, ktorí sa vzdávajú od teba, zahynú! Vytneš každého, kto cudzoloží odchádzaním od teba. Ale mne je dobre blížiti sa Bohu. Pána Hospodina som učinil svojím útočiskom, aby som, Pane, rozprával všetky tvoje skutky“. Ten, ktorý prišiel a vypočul Azafov žalm, je už ďaleko od sebaľútosti nad svojou situáciou (údelom). Vidí už veci z Božej perspektívy a je pripravený uctievať. Aj ďalšie Azafove žalmy sú mienené pre tých, ktorí skutočne majú Pána za svojho Boha.

V ďalších žalmoch nachádzame jeden spoločný znak. V týchto žalmoch sa dotýční označujú ako jeho ovce. Nachádzame v nich výrazy ako stádo, ovce, a pod.

Žalm 74: 1 „...stádo tvojej pastvy“.

Žalm 77:21 „Vodil si svoj ľud ako stádo...“.

Žalm 78:71 „...aby pásol Jakoba, jeho ľud,...“.

Žalm 79:13 „Ale my, tvoj ľud a stádo tvojej pastvy, ťa budeme chváliť na veky,...“.

Žalm 80: 2 „Pastieru Izraelov,...! Ty, ktorý šetrne vodiš Jozefa ako stádo“.

Žalm 81:14 „Ó, keby ma bol počúval môj ľud!“

Čo vidíme v týchto žalmoch? Vidíme v nich ľudí, ktorí prichádzajú ako tí, ktorí poznajú svojho Boha. Sú s Ním v zmluve. Samozrejme, nepoznajú ho v detailoch a v plnosti tak, ako ho môžu poznať novozmluvní kresťania. Sú to ľudia, ktorí môžu povedať o sebe: Máme tohto Boha, zvolili sme si ho, sme Jeho ľud a ideme za Ním.

Nie sú to ľudia, ktorí sa len nejako náhodne objavia v Jeruzaleme. Mnohí z nich sú ľudia, ktorí do chrámu prichádzajú zámerne a s nami majú spoločné to, že vyhľadávajú Hospodina ako svojho Boha. Tieto žalmy sú plné vyznaní: My sme Tvoji, Ty si náš Boh. Všimnime si intímnosť žalmov v tejto Tretej knihe. Predpokladajú obrátených starozmluvných uctievačov, ktorí k Bohu prichádzajú s postojom Abrahámovej viery. A ja verím, že keď prichádzame do zhromaždenia dnes, že to, čo potrebujeme, je uvedomiť si: Ideme uctievať nášho Boha. On je náš Boh. Boh Biblie. Boh, ktorý sa nám dal poznať, ktorý nám odpustil; sme Jeho ovce, patríme jemu, a tak ďalej. Toto vedomie v nás potrebuje žiť.

Žalm 74

„Prečo si nás, ó, Bože, zavrhol na večnosť? Prečo je roznietený tvoj hnev na stádo tvojej pastvy?“ (verš 1). O čom je tento žalm? Hovorí pravdepodobne o zničení Jeruzalema. Bol napísaný neskôr. „Rozpamätaj sa na svoje zhromaždenie,...“.

Tento žalm je o ľuďoch, ktorí prichádzajú v zármutku, pretože z náboženského pohľadu v tom čase stratili takmer všetko. A cítia sa zavrhnutí Bohom. Vskutku ťažká to situácia v našich životoch, keď sa cítíme zavrhnutí Bohom. Nielen opustení, ale zavrhnutí, pretože vidíme vedľa seba zruinovanie všetkého, čo malo v našom živote s Bohom cenu. V tomto prípade oni vidia zruinovaný chrám (verš 3). Nepriatelia podpálili svätyňu a ďalej čítame opis tejto ruiny (verše 7 až 9). Čo to znamená pre nás? Dostávame sa do situácií, kedy môžeme vidieť zruinovaný svoj duchovný život, zruinovanú cirkev alebo svoj zbor. Môže prísť chvíľa veľkých skúšok a ťažkostí. To jediné, čo sa nám v tom celom zdá je, že nás Boh zavrhol. Tak sa to zdá aj ľuďom z tohto žalmu, ktorým sa ich život zdá celkom zruinovaný a pýtajú sa: „Bože, zavrhol si nás na večnosť?“ (verš 10). Prečo uťahuješ späť svoju ruku? (verš 11). Prečo si roznietil svoj hnev na stádo svojej pastvy? (verš 2). Vidíme, že títo ľudia sú takmer v koncoch a zdá sa im, že skoro všetko je stratené. Niekedy sme aj my na tom presne tak ako oni. Ako pomôcť týmto ľuďom? Čo im povieme v takýchto chvíľach?

Bezpochyby Jeruzalem bol zruinovaný pre neveru národa ako celku. Ale v tomto národe často boli verní ľudia, ktorí tým trpeli tiež. Príkladom je Jeremiáš a zbožní ľudia okolo neho. Vynára sa otázka: Čo v čase zruinovania života či zboru? Ako sa mám modliť? Existuje spôsob ako obnoviť veci? Žalm 74 je v tomto úžasný, lebo nás učí, ako sa v takýchto prípadoch modliť. Čo urobíme? V prvom rade náš duchovný stav a naše zruinovanie spájame s tým, že prinášame Bohu skutočné argumenty naviazané na neho. Ak mňa zruinujú, nielen ja som zruinovaný, ale tým je zruinovaný Tvoj ľud. Je zruinovaný Tvoj chrám. Je zruinované Tvoje, Tvoje, Tvoje... – vidíme tento dôraz? Zruinované je mesto, v ktorom Ty bývaš. Je to Tvoje mesto, je to Tvoje

dedičstvo, ktoré je zruinované, ktoré je v troskách. Podpálené je zhromaždenie silného Boha. Dnes môžeme povedať: Tvoj zbor, Tvoje dieťa atď. Toto je prvé, na čo sa žalmista odvoláva. Ukazuje, že toto všetko má do činenia s Ním – lebo sme Jeho, nielen s nami. Pozrime, ako argumentuje: Sme Tvoje ovce! Sme Tvoja hrdlička. My sme Tvoji.

Ďalej hovorí: Ty si nás kúpil (verš 2). V modlitbe pripomínajú Bohu, že si ich kúpil, že bola Bohom platená cena za nich.

Ďalej Bohu pripomínajú, že je to Jeho chrám, ktorý utrpel. Áno, oni boli neverní, ale je to Jeho chrám, ktorý utrpel (verše 3 až 8). Dokedy bude potupovať protivník? Či sa na veky bude rúhať nepriateľ tvojmu menu? (verš 10). Z týchto slov cítiť akoby beznádej. Dokedy? Všetky tieto argumenty žalmista prináša pred Boha a hovorí: Vypočuj ma!

Prečo je toto nápomocné našim modlitbám? Možno nie si teraz v takejto situácii, ale môže sa stať, že do tvojho života príde veľmi veľká skúška či pád, alebo niečo iné tomu podobné sa ti môže stať alebo zboru, do ktorého prichádzaš. Ako sa budeš modliť vtedy, keď budeš vidieť takmer všetko vypálené a zruinované? Ak si to nezažil, ďakuj Bohu. Ak si to zažil, tak vieš, o čom hovoríme. Budú ti tiecť slzy, keď sa pozrieš späť a uvidíš, v akých výšinách si s Pánom chodil – a kde si dnes?

Môže sa stať, že satan príde v útokoch, aké si ešte nikdy predtým nezažil. Nahromadí sa v tvojom živote plno nepriateľov. A zlyháš v tejto situácii. Niekedy navyše zisťuješ, že za to si aspoň čiastočne môžeš sám – možno si zanedbal komôrku či spoločenstvo. Čo urobiť v tejto chvíli? Po vyznaní každého známeho Tvojho osobného hriechu odpoveď je: Urob to, čo urobili ľudia v Žalme 74. Začni hovoriť k Bohu v argumentoch o tom, kto je On voči tebe. Ty si náš Boh. Pretože spôsob, ako ísť vpred v takých situáciách, je odvolávať sa na Neho: „Avšak ty, Bože, si mojím Kráľom od dávna, ktorý pôsobíš nové a nové spasenie prostred zeme“ (verš 12).

Prečo sa vo veršoch 13 až 17 v tejto situácii hovorí o Božej sile? Nuž preto, že v takejto chvíli toto potrebujeme mať v mysli! Boh bol mocný a schopný vystaviť dom v minulosti a je schopný urobiť obnovu takýchto trosiek, akými som ja v tejto chvíli.

Toto potrebuješ vedieť: Boh je schopný zmeniť každú situáciu. Akokoľvek sa cítiš a svojimi očami vidíš všetko hrozne, čo sa deje, a je ti do plaču nad svojím životom, alebo nad zborom, alebo nad čímkoľvek, čo sa ti stalo, musíš vedieť, že Boh je Kráľom, a spôsobí novú záchranu, keď ho pokorne hľadáš. V takýchto chvíľach potrebuješ vnímať Božie atribúty a to, že on je mocný a schopný zmeniť každú situáciu aj v našom živote. Som Tvoj, som bezbranný, nemám nič, čím by som mohol v tomto celom obstáť a vidieť nádej, ale Ty si môj Boh, v ktorého verím, ktorého som si za Spasiteľa vyvolil a na ktorého sa spolieham. Ty si môj Boh. Som priľnutý k Tvojim sľubom.

Pohliadni na zmluvu, hovorí verš 20. Kresťan sa málokedy odvoláva na zmluvu, ale mal by sa

viac. Nevnímaš Boha? Necítiš Jeho blízkosť a vidíš len rozvaliny a hovoríš si: Naozaj Boh tých, ktorí sú Jeho, odstráni v ťažkej chvíli zo zmluvy, z Novej zmluvy, ustanovenej krvou Baránkovou? Naozaj tí, ktorí sú v Novej zmluve, môžu z nej vypadnúť a zahynúť? Nie, samozrejme, že nie! Zmluva milosti večne stojí spečatená krvou a prísahou na slávu Boha a dobro i toho najbiednejšieho veriaceho. Povedz ako vo verši 20: Pohliadni na zmluvu.... Pohliadni na zmluvu milosti a jednaj so mnou podľa nej, nech neodchádza späť utláčaný zahanbený a biedny (verš 21).

Povstaň, ó, Bože, rozrieš svoju pravotu. Všimnime si, čo tu hovorí žalmista. Hovorí: Táto pravota je Tvoja. Teraz to sú silné a odvážne slová, ale my ich potrebujeme v príslušnej chvíli vedieť napodobniť. Nie pyšne, arogantne, ale v žiali volať: Pane, je to Tvoja záležitosť, lebo ak mňa zničia, nepriatelia sa budú tešiť, že Teba porazili.

Rozpomeň sa na svoje pohanenie (verš 22). Áno, možno mojou chybou som padol, ale pohanili Teba. Áno, ak mi Boh ukázal môj diel na tom, ja ho vyznávam ako svoj hriech, ale volám Boha, aby bojoval za mňa, a aby očistil svoje meno, ktoré je ďaleko viac dôležitejšie ako môj celý život. „Nezabudni na hlas svojich protivníkov, na hrnot tých, ktorí povstávajú proti tebe, a ktorý vystupuje neprestajne“ (verš 23) – inými slovami, zažeň týchto Tvojich nepriateľov.

Žalm 75

Situácia v Žalme 75 je iná ako v Žalme 74. Iná je v tom, že Boh je sudca a jedného poníža a druhého povyšuje (verš 8). V Žalme 75 sú tam nádherné prepojenia na Novú zmluvu, na knihu

Samuelovu, na Anninu pieseň. Verš 9 myslí na súd – uvádza obrazný opis súdu.

Rohy bezbožníkov – to je obrazný jazyk a roh znamená veci, ktorými sa bezbožníci pýšia a vyzdvihujú sa pred ním a pred Hospodinom. Vyvýšené budú rohy spravodlivého (verš 11). Ten, čo koná spravodlivosť, bude vyvýšený. A toto je napríklad v texte 1. Samuelovej 2:7, v Anninej piesni: Hospodin ochudobňuje i obohacuje, poníža, pravda i povyšuje. Rovnako v Máriinej piesni v Lukášovi 1:51-53 „Dokázal silu svojím ramenom, rozptýlil pyšných myslou ich srdca, zvrhol mocnárov z trónov a povýšil ponížených, lačných naplnil dobrými vecami a bohatých poslal preč prázdnych“. Žalm 75 ukazuje, čo Boh robí s tými, ktorí sa povyšujú – ako s nimi jedná.

Žalm 79

O čom je tento žalm? Akú udalosť opisuje je tento žalm? Je podobne ako Žalm 74 o zničení chrámu Babylónčanom Nabuchodonozorom. Očividne tento žalm nemohol byť napísaný pred zničením chrámu. Musel byť napísaný počas jeho ničenia, pretože v ňom je uvedený živý opis toho, čo sa deje: „Obrátili Jeruzalém na hromadu rumov“ (verš 1). Ten žalm zodpovedá situácii, ako keď niekto stojí a opisuje to, čo vidí.

Čo vieme povedať z histórie? Vieme, že kompletizácia tohto spevníka, Knihy Žalmov, prebiehala dokonca aj počas babylonského zajatia. V Žalme 137:1 je uvedené priamo „Pri riekach Babylona, tam sme sedávali i plakali, keď sme sa rozpomínali na Sion.“

Žalmy 78 až 83

„... prikázal našim otcom, aby ich oznámili svojim synom“ (78:5). **Žalm 78** je v podstate inštrukčný žalm, ktorý bol bežne používaný ako historická lekcia z minulosti.

V tejto Tretej knihe je obrovská rozmanitosť, ktorú v nej nachádzajú a ktorú v nej hľadajú tí, ktorí sa pýtajú ako uctievať Pána. Sú tu žalmy o prebudení: „Bože Zástupov, navráť nás a daj svietiť svojej tvári, a budeme spasení!“ (Žalm 80:8). **Žalm 80** je o prebudení národa.

Sú tu žalmy, ktoré nás volajú k uctievaniu: „Plesajte Bohu, našej sile! Pokrikujte radostne Bohu Jakobovmu.“ (**Žalm 81**:2). Toto je volanie k všetkým, ale verš 3 hovorí k Levítom: „Vezmite žaltár a dajte bubon, gitaru ľúbnych zvukov i s harfou!“ a verš 4 ku kňazom: „Trúbte na trúbu na novmesiac, na splnmesiac, v deň nášho sviatku.“ Ako sme už uviedli v predchádzajúcich článkoch, je užitočné zoznámiť sa s históriou predtým, ako pristupujeme k žalmom.

Žalm 82 je o Božom súde.

Žalm 83 je typický žalm napísaný do situácie, keď sa bojíme, lebo povstávajú proti nám nepriatelia. Aj v našom duchovnom živote máme všetky možné pocity. Raz v svojich srdciach máme obavy, strach, ale rovnako pýchu. Všetko toto musí byť vysporiadané a verte, že v žalmoch uctievaním Najvyššieho sa urovná všetko, a aj ostatné, s čím sme do zhromaždenia prišli. A to je presne to, čo by sme očakávali na našich zhromaždeniach. Azať volá v 19 verši na adresu nepriateľov: „Nech zvedia, že Ty, čo máš meno Hospodin, na celej zemi sám si Najvyšší.“

Keď prideme uctievať nášho Pána, prichádzame v rozličnom nastavení. Jeden mal krásny týždeň a môžeme povedať, že žil na vrchu Hospodinovom. Druhý spyšnel a Pán sa mu vzdialil a možno sa v niečom dopustil neprávosti. Ďalší vo svojom živote prežil zruinovanie. Iný človek prežil nové vyučenie od Pána, a inému bolo pripomenuté, že zabudol na niečo, čo Pán pre neho v minulosti urobil. Ďalší človek prišiel na zhromaždenie s tým, že stratil nádej, že by ho Boh mohol obnoviť – a v tom je nádherný **Žalm 77**. Hovorí sa v ňom, že Boh to urobí, obnoví ho.